

(המשך מעמוד 35)

עם אלקנה גלי לשחק בקניוני המפורסם של מונטה קרלו. השניים טיכסו עצה והחליטו כי ברגע שיעלה הזקן לחדרו לישון, יכנסו הם למכונת ויסעו לקניונו. אך בן-גוריון לא נראה כמי שמתכוון ללכת לישון. בי עיניים תמימות התבונן בהם, כששלחו מבטים עצבנים איש ברעהו. פתאום הבריקו עיניו בשוכבות והוא פנה לאבריאל: "אתם רוצים לנסוע להמר בקניונו, נכון? ואתם רוצים גם להרוויח? בואו ואלמד אתכם כיצד." בן גוריון שלף עט, ותיאר את שיטתו הסודית, לפיה אפשר להרוויח ב"רולטה. אבריאל הסתכל על בן-גוריון בתדהמה. היה ברור לו, שבן-גוריון לא ביקר מעודו בקניונו. לא במונטה קרלו ולא במקומות אחרים. תדהמתו גדלה שבעתיים, כששיחק על פי שיטתו של בן-גוריון והרוויח.

תפקידו הראשון של אבריאל בשרות הממשלתי היה שגריר הראשון של ישראל בצ'כיה ובהונגריה. את שתי הארצות הכיר אבריאל היטב מתקופת המלחמה, ואת צ'כיה אהב במיוחד, מפני שעסקת-הנשק הצילה את ירושלים. כששב לישראל, לא לפני שהספיק לכהן גם כשגריר ישראל ברומניה, התמנה מנכ"ל משרד-החוץ בימיה של גולדה מאיר. אבריאל נחשב לאדריכל יחסיה המיוזמים של ישראל עם ארצות אפריקה.

הראשון שהעז להציע הצעות-של-ממשל לבן-גוריון היה אבריאל. הוא הציע לו להקים מפלגה חדשה ולשוב בעזרתה ל"שילטון. בן-גוריון סרב. אחר-כך הלכו אבריאל וישי אל בן-גוריון, והודיעו לו על מרד משולש שאותו מכינים הצעירים: נגד פינחס לבון כשר-הביטחון, נגד דב יוסף כשר-הפיתוח, נגד משה שרת כראש-הממשלה. בן-גוריון לא הגיב, והשניים ראו בכך אור ירוק. אז נפוצו בארץ שמועות על פוטש צבאי של צעירי מפא"י בראשותו של אבריאל. כעבור זמן-מה החליט בן-גוריון לחזור ולאחוז שוב את הגה השילטון בידי.

אחרי הבחירות של 1955 נכנס אהוד אבריאל לכנסת. כעבור כשנה התפטר ממנה. דעתו על הכנסת של אז דומה לדעה הרווחת בציבור על הכנסת של היום. "חבר אימפוטנטים", פסק אז אבריאל ופרש.

אבריאל כהתייעצות עם בן-גוריון
מפלגה חדשה או כוונות פוטש?

היה משה דיין. הוא החלים אז מהפציעה שבה איבד את עינו. "דין התנצל או על שעת הבוקר ה"מוקדמת שקבע לפגישתנו. בשעה 6 בבוקר עליו להיפגש עם הרוצח. הרוצח היה קצין בריטי שעסק באימוני יהודים בקפ"ק. הלכנו ברחוב שעה שהעיר החלה להתעורר, ומשה הצג לי שאלות נוקבות. הוא ביקש ללמוד על החיים באירופה הכבושה לפרטי פרטים, והחליט לפנות אלי בהיותי אחד מאנשי המוסד שיצאו משם אחרונים.

"שאלותיו של משה על החיים באירופה היו מעשה מחקר ממש: כיצד התלבשו האנשים, מה נשאו בכיסיהם, כיצד משפרי עות עונות השנה על חיי היום-יום. התפ"עלתי מכוסר הניתוח של צבר צעיר זה, שיצא מגבולות הארץ רק פעם אחת בחייו. הייתי אמנם צעיר ממנו בשנתיים, אך הרגשתי שרבות ראיתי בעולם. התרשמתי מאוד ממעשיותו ומהחלטתו הנחושה, ה"בלתי מתפשרת, לעשות למען היהודים. היה לו ביטחון מלא בהצלחתנו. אם רק נשכיל לפעול כהלכה".

הוא היה שגריר בגאנה, בתקופתו של אני קרומה, ושגריר בקונגו קינשאסא ובלביריה. מאוחר יותר היה שגריר באיטליה. כשם שהצליח להיות נערץ על-ידי המנהיגים ואנשי האינטליגנציה בארצות המתפתחות של אפריקה, כן הצליח ברומא — לשבור את שיאי האהדה שבהם זכה אי-פעם ישראל. אנשי השילטון, בראשותו של פנפאני, ראו בו ידיד אישי שלהם, וה"אפיפיור בכבודו ובעצמו קיבל אותו ל"שיחות כמה פעמים. לאמיתו של דבר היה אבריאל השגריר הישראלי הראשון שהצליח להשיג הכרה מסוימת של ה"וותיקאן במדינת-ישראל.

חבר

אימפוטנטים

ירכתו לזקן הפכה אותו לאחד האישים המרכזיים בקרב הקבוצה ש"כונתה אז "צעירי בן-גוריון". בקיץ 1954 התגורר בן-גוריון בשרד-בוקר, אחרי ש"התפטר מהממשלה בפעם הראשונה. המיפ"לגה והממשלה היו מעורעות, בגלל משה שרת ושר-הביטחון שלו פינחס לבון. הקולות שהחלו להישמע, להחזיר את בן-גוריון לשילטון, בקעו לראשונה מפייהם של נערי בן-גוריון.

על קבוצה זו נמנו נחמיה ארגוב, מי שהיה מזכירו וידידו הקרוב של בן-גוריון; חיים ישראלי, אף הוא מזכיר במשרד הביטחון (מכהן בתפקיד זה עד היום); יצחק נבון, היום נשיא המדינה ואז מזכירו של בן-גוריון; שימעון פרס, טדי קולק, אלהנן ישי, אהוד אבריאל ובמידה מסוימת גם משה דיין. כולם ניסו להשפיע על בן-גוריון שיחזור, אולם איש מהם לא העז ללחוץ עליו.

שנים רבות אחר-כך, בשנת 1977, היה אבריאל בין הבודדים שזכו לגילויי נאמנות מצד דיין. אבריאל שב לארץ, אחרי שסיים את תפקידו כקונסול ישראל בשיקאגו, ועדיין לא החליט אם יחזור למשק או שימשיך בשליחות ציבורית. מנחם בגין בחר אז בדיין כשר-החוץ, וזה, משכנס לתפקידו, מהר לבחר באבריאל כעוזרו המיוחד למיבצעים מיוחדים.

נראה שאת יחסו לדיפלומטיה רכש אבריאל עוד בשנת 1941. יוני בשם תומס עזר למוסד להבריה יהודים מיוון, אחד מתנאי המוסד היה שרק יהודים יוב"רוחו מיוון על-ידי תומס, שקיבל לידה שטרלינג זהב עבור כל יהודי שהוברח (המשך בעמוד 43)

התיקים של אבו-חצירא

עמד לדין שוב, באותו בית-מישפט בבאר-שבע, על עבירות נוספות הנגדרות מן הראשונות, נידון לעוד שנתיים וחצי מא"ס, נוסף על חמש השנים הקודמות.

בסוף השבוע, כאשר עשרים חוקרי מסיכנסה ומיטרה היו עסוקים בפיענוח התיקים הרבים שלקחו ממישרד-הדתות וממישרדי האחים שמואל ולטיף חוגי ברמלה, היה שרה-הדתות אהרון אבו-חצירא בביתו ברמלה, בחברת אשתו וילדיו.

בכל סוף השבוע אין איש בא לביתו, לא חבריו לכנסת או לסייעה ולא אחרים. היה נדמה כאילו ה"זל חרם על האיש, שכן מאחרי תגובות חבריו לסייעה, שפירסמו הודעת תמיכה בו, קיננה המחשבה בה כי היועץ המישפטי לממשלה לא היה מאשר מה שאישר, לודא היו בריו כמה עובדות מאשימות.

שרה-הדתות עצמו יכול היה רק לחייך למיקרא פירסומי העיתונות, שהלכה כולה שולל אחרי מיבצעה-הטייה גדול של ה"מיטרה בעניין מקורות החומר הנחקר. הכל עסקו במרץ רב בעיסקי ההקצבות של מישרד-הדתות. פשיטת המיטרה, ש"נערכה ברעש גדול, מיקדה את תשומת-הלב לתיקי מישרד-הדתות. המיטרה קיוותה כי הדבר יטעה גם את השר ע"ז מו, שלא יידע מה בעצם המיטרה ח"קרת, ולכן לא יוכל לנצל — אם ירצה לעשות זאת — את פרק-הזמן שבו ה"מיטרה עדיין אוספת ראיות שיש אפ"שרות לחסלן, בין בעצמו ובין על-ידי אחרים (ראה הנדל).

אולם אהרון אבו-חצירא נשבע גם ב"שבת האחרונה כי הכל עלילות, ואינו חושש ממאום.

המקור העיקרי של החומר נגד השר היה בנדודו, ברוך אבו-חצירא. הוא נדון ב-27 במאי לחמש שנות מאסר על קבלת שוחד, זיוף מיסמכים והפרת אמר נים. הוא רגז תחילה על בן-דודו, שלא עזר לו, אולם רגוע. שכן בפועל ישב כבר כשנה עד לגור-הדין, כך שהיה עליו לשבת עוד כשנה וחצי, ושרה-הדתות יכול היה להסדיר עבורו תנאים נוחים ושיח"רו מוקדם.

אך חודשיים אחרי גור-הדין בבאר-שבע הונחת עליו הגרזן בפעם שנייה. הוא ה"ר

עציר שמואל חוגי
30 אסף לירות —